

A magyar drámairodalom egyik legklasszikusabbikát láthattuk szerdán este a [Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház](#) előadásában (bemutatója még 2011. szeptember 23-án volt Szentgyörgyön) a székelyudvarhelyi Művelődési Ház színpadán – nem klasszikus, hanem [Bocsárdi László](#)-féle kísérleti formában.

És pont ez volt a nagyszerű benne: a hatalmas tér (a színészek az egész nézőteret bajátszották), a sokkoló hatások, a feszült, hangos beszéd, a darab átértelmezése. Az első felvonás után néhányan nem jöttek vissza a terembe, de addig sem volt telt ház.

Bocsárdi rendezése tulajdonképpen „színpadi tanulmány Katona József drámája nyomán”, éppen ezért nem lehetett olyan elvárásunk, hogy a darab klasszikus verzióját lássuk.

A díszlet nagyon lecsupaszított, minimális, s akárcsak a színészek jelmeze, minden fekete-fehér – csupán az asztalon levő sertés-étkek színesek, illetve később a magyar korona mása. Az első nevetés-moraj akkor hangzott el, amikor Tiborc ([Nemes Levente](#)) fényképezni kezdte az asztalt.

A második pedig akkor, amikor egy húsz perces késő néző a terem első felébe ült le – mivel a színészek addig is játszottak a széksorok között, a nézők egy pillanatra azt gondolhatták, hogy ez is része az előadásnak.

A terem két oldalán (rendezői jobban volt az asztal, a balon egy cimbalmos), illetve a világosító fülke tetején is meg-megjelentek a szereplők, akik közül a címszereplő [Mátray László](#) nagyszerűen játszott – persze nemcsak ő, hiszen a többi karakter megformálása sem lehetett könnyű feladat a színészek számára.

Katona drámájában, a szereplők lelkivilágában iszonyatos feszültség lapul, s ez mindegyikükből nagyon harsányan, erőteljesen, sokkoló módon tört ki – s habár az eredeti szöveg erősen csonkolva volt (ami viszont elhangzott, az szó szerint hangzott el), mégis kerek és egész volt az előadás.

A Petur ([Szakács László](#)) által vezetett csoport és a Gertrudis ([Gajzágó Zsuzsa](#)) sleppjének számító merániak közti konfliktus elemi erővel tör fel néhány jelenetben, a Bánk pedig az ütközőpont a király távollétében – az uralkodó (akárcsak Tiborcot, őt is Nemes Levente alakítja) egyszer, az előadás elején vetített képen jelenik meg egy első világháborús katonadalt dúdolva.

De nemcsak ők, hanem a darab [többi szereplője](#) is kitűnően játszott. A király hazatérését és Bánkkal való beszélgetése nem is volt benne az előadásban – ez is aláhúzza, hogy a darabból csak bizonyos részekkel kísérletezett a rendező. Bánk és Gertrudis konfliktusa, a királynő halála nem a színpadon volt ábrázolva, de a véresen, kezében a koronával a térbe visszatérő Bánk látványa igencsak sokkoló volt.

Az említett katonadal a darab végén csendült fel szintén sokkoló módon: fúvószenekar vonult be a színpad elé, miközben első világháborús dokumentumfilm-részletek peregtek a vásznon – Bánk tragédiája pedig a cimbalom emelvényén teljesedik ki.

Egyfajta átívelés ez a magyar történelmen, de semmiképpen nem nemzetieskedő, magyarságféltő értelemben – ez egy színházi kísérlet, amire a közönség vagy vevő, vagy nem.

Az előadás végén kirobbanó, többszöri vastaps jelezte, hogy az udvarhelyi közönség az előbbi kategóriába tartozott.